

8. 3. 2013

ID: 89723

Církevní restituce pohledem odborníků

eFocus

Advokátní kancelář Toman, Devátý & Partneři a Epravo.cz uspořádaly odborné diskuzní setkání na téma „Církevní restituce - vracení tzv. původního majetku registrovaných církví a náboženských společností v aplikační praxi.

Zástupci církví, povinných osob i právníci se sešli, aby prodiskutovali zejména aplikační praxi zákona č. [428/2012](#) Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Setkání moderoval partner advokátní kanceláře Toman, Devátý & Partneři, **JUDr. Petr Toman**. „Setkání pořádáme, protože se dlouhodobě věnujeme otázkám zemědělského majetku. Zastupujeme také Lesy ČR, tedy jednu ze dvou největších povinných osob,“ uvedl.

Prvním vystupujícím byl **Mgr. Marek Benda**, poslanec a předseda poslaneckého klubu ODS a zpravodaj zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Jeho tématem bylo legislativní pojetí majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi - varianty a řešení. Nastínil historii majetkového vyrovnání, jakým způsobem došlo k přijetí zákona, očekávání a možné problémy. Při psaní zákona podle něj byla snaha co nejvíce se podobat restitucím dle zákona o půdě. „Ty se nakonec ukázaly jako vysoce funkční zákon, který je poměrně hluboce prosouzený. Termíny, lhůty jsou vyjasněny,“ řekl. Závěrem nastínil několik potenciálně problematických otázek, které byly projednávány v souvislosti s přijetím zákona.

Druhým řečníkem byl **Mons. ThLic. Tomáš Holub, Th.D.**, katolický kněz, generální sekretář České biskupské konference, kapitulní děkan Královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Věnoval se efektům obnovení užívání církevního majetku. Monsignore zmínil několik základních věcí, které jsou pro římskokatolickou církev v souvislosti s přijetím zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi důležité.

Více v krátkém rozhovoru: „První věcí je, že se tímto naplňuje možnost postavení církve v rámci liberálně demokratické společnosti tak, jak to říká Listina základních práv a svobod. Druhá rovina je vznik možnosti rozdělení aktivit církve na ty, které jsou interní, tím pádem mají být plně financovány ze strany církvi a kde se církev uchází o zakázky státu. Jde o oblast sociální, adventivní, kulturní. Tím pádem se v této věci stává rovnocenným partnerem neziskových a nestátních organizací.“

Co je pro vás dále stěžejní?

„Že je to skutečně restituční tečka. Že bylo jasně řečeno, že nebudou vzneseny žádné další nároky ze strany církvi. Církev se také stává rovnocennými partnery v otázkách majetkových. Nejistoty, zejména v oblasti nutnosti uzavírání smluv o smlouvách budoucích nebudou relevantní. Poslední věc je otázka toho, že církev vždy vycházela z principu, kdy majetek nebyl držen centrálně, ale jednotlivými oprávněnými osobami. Je tomu tak z důvodu lepší pastorační využitelnosti i vyšší bezpečnosti majetku v dlouhodobém horizontu.“

Jakou roli v této problematice hrají právníci?

„Jsou to ti, kteří smlouvu připravili. Budou jí také pomáhat realizovat. Pro nás je podstatné, aby to byli kvalifikovaní lidé, kteří rozumí problematice jak z hlediska jejich východisek, tak technikálií.“

Tato konference slouží nejenom jako platforma k odborné diskuzi, ale i k vyšší informovanosti. Vyzná se podle Vás právníká obec v této problematice?

„Církevní subjekty spolupracují s různými právníky. Tak, jak byl zákon relativně neočekávaně přijat, tak teprve nyní dochází k tomu, že právníci začínají studovat věci s návazností na kanonické právo. To je oblast, kterou ne každý právník v Česku studoval. (smích) Je to oblast, která rozšíří vzdělanost české právní obce.“

Jaká dílčí témata nás nyní ještě ohledně restitucí čekají?

„Diskuze o požadavcích, které budou z nějakých důvodů vnímány ze strany státu jako sporné. Tato oblast bude v nějakém procentu součástí celkového naplňování zákona. Ten má, jak jistě právníci ví, řadu možností výkladu. Tato věc církve zajímá nejenom teoreticky, ale i prakticky.“

Dalším přednášejícím byl **JUDr. Jaroslav Novák, Ph.D.**, partner advokátní kanceláře Toman, Devátý & Partneři s tématem „Nakládání s původním majetkem církvi a náboženských společností po přijetí zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Věnoval se jednotlivým případům aplikace §13 zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, tedy omezení nakládání s majetkem, který byl předmětem majetkové krivdy na straně církvi a náboženských společností v období do jeho vydání oprávněným osobám. JUDr. Novák

zdůraznil základní interpretační kritéria, kterými by se měl výklad zákona o majetkovém vyrovnání řídit.

Ing. Karel Večeře, předseda Českého úřadu zeměměřického a katastrálního měl jako závěrečné téma „Role katastrálních úřadů v procesu majetkového vyrovnání s církvemi.“ Popsal, jaké podklady jeho úřad má k dispozici a uvedl, jaké výstupy může tzv. oprávněným osobám poskytnout. Zaměřil se také na problematické podklady a vyjádřil přesvědčení, že naplnění dikce zákona při náležitě pozornosti osob zúčastněných na procesu aplikace zákona o majetkovém vyrovnání, je dosažitelné.

Jak a zda se podařilo naplnit cíle konference jsme se zeptali **JUDr. Petra Tomana**, partnera advokátní kanceláře Toman, Devátý & Partneři:

S jakými cíli jste k pořádání tohoto diskusního setkání přistoupili?

„Naše advokátní kanceláře se dlouhodobě věnuje problematice zemědělského práva a v posledních letech také ve zvýšené míře restitucím majetku dle zákona o půdě. V souvislosti se zastupováním Lesů ČR, coby jednoho ze dvou nejvýznamnějších držitelů tzv. původního majetku církví a náboženských společností jsme se v uplynulém roce usilovně zabývali také restitucemi dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Cílem odborného diskusního setkání bylo upozornit na některé otázky spojené zejména s praktickou aplikací zákona o majetkovém vyrovnání, upozornit na možné důsledky přijatého zákona a iniciovat debatu o právně komfortním řešení nově nastalých situací.“

Podářilo se cíle diskusního setkání naplnit?

„Diskusního setkání se zúčastnili zástupci povinných i oprávněných osob, další osoby zúčastněné na procesu vydávání původního majetku církví a náboženských společností a také odborníci z řad advokátů. Jednotlivé řečnické příspěvky vyvolaly diskusi k jednotlivým tématům nastolily další otázky, před jejichž řešení budou jednotliví účastníci procesu vydávání původního majetku církví a náboženských společností postaveny. V tomto ohledu diskusní setkání naplnilo svůj účel a předznamenalo některé praktické situace, které budou v budoucnu nepochybně muset být řešeny aplikační praxí.“

Jaké hlavní otázky k aplikaci zákona o majetkovém vyrovnání z obsahu vystoupení jednotlivých účastníků diskusního setkání vplynuly?

„Většina odborných témat, která byla zmíněna, narážela na praktickou aplikaci zákona o majetkovém vyrovnání. Významnou skupinu výkladových nejednoznačností spatřujeme v aplikaci těch ustanovení zákona o majetkovém vyrovnání, kterými je omezen dosavadní vlastník v nakládání s nemovitostmi

ve vlastnictví státu, u nichž připadá v úvahu jejich vydání dle předmětného zákona. Potvrdil se náš předpoklad, že řada otázek nemůže být spolehlivě vyřešena bez součinnosti oprávněných a povinných osob.“

Info:

Restituce jsou předpokladem pro financování církví nezávisle na státu, který doposud platí veškeré mzdy duchovních. Na chod církví a platy duchovních vydal stát ročně téměř 1,5 miliardy korun. Církev a náboženské společnosti podle zákona č. [428/2012](#) Sb. dostanou svůj někdejší majetek v hodnotě cca 75 miliard Kč a finanční odškodnění v souhrnné výši 59 miliard Kč. Zároveň bude 17 let probíhat přechodné období, během kterého se bude snižovat církvím příspěvek od státu. V roce 2030 by měly být církve zcela soběstačné. Premiér Petr Nečas už jménem vlády ČR podepsal se zástupci 16 církví smlouvy o vypořádání. Za nároky, které nebudou vypořádány formou naturální restituce, mají podle nich církve získat náhradu 59 miliard Kč, částka bude ovšem ve výsledku vyšší vlivem inflace. Část mohou dostat církve formou státních dluhopisů. Největší díl, 47,2 miliardy Kč, připadá na Římskokatolickou církev.

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)